

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА ПРИ ДИСФУНКЦІЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ ТА
ХІРУРГІЧНИХ ХВОРОБАХ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ВК.ФТ 6

мова навчання: українська

Розробники:

Жарова Ірина Олександрівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту,
доцент, професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії, Aniri2002@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей із порушеннями функцій внутрішніх органів та систем, зокрема, шлунково-кишкового тракту, видільної системи та обміну речовин, а також хірургічної патології із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук в умовах комплексності та невизначеності, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Клінічна практика при захворюваннях органів травлення. Клінічна практика при захворюваннях обміну речовин. Клінічна практика при захворюваннях сечовивідних шляхів. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини. Клінічна практика при хірургічних захворюваннях судин. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational-professional program, in particular the ability to solve complex specialized tasks and practical problems related to the implementation of an individual program of physical therapy and / or ergotherapy in order to improve the functionality, health, adaptation to surrounding conditions of people of different ages and abilities with disorders of the functions of internal organs and systems, in particular, the gastrointestinal tract, excretory system and metabolism, and as well as surgical pathology with the application of the provisions, theories and methods of medical-biological, social, psychological and pedagogical sciences in the conditions of complexity and uncertainty, as well as achievement of the predicted learning outcomes. The volume of discipline is 3 ECTS credits. Main topics: Clinical practice in diseases of the digestive system. Clinical practice in metabolic diseases. Clinical practice in diseases of the urinary tract. Clinical practice with surgical intervention on the organs of the abdominal cavity. Clinical practice with surgical interventions on the organs of the chest cavity. Clinical practice in surgical vascular diseases. The final evaluation is based on the results of current control and offset.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов осіб різного віку та можливостей із порушеннями функцій внутрішніх органів та систем, зокрема, шлунково-кишкового тракту, видільної системи та обміну речовин, а також хірургічної патології.

Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна		0	180	0		180

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Латинська мова і медична термінологія»; «Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Пропедевтика внутрішніх хвороб», «Внутрішні та хірургічні хвороби», «Клінічно-реабілітаційний менеджмент при дисфункціях внутрішніх органів та хірургічних хворобах».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Клінічна практика при захворюваннях органів травлення	30		30	
Тема 2. Клінічна практика при захворюваннях обміну речовин	30		30	
Тема 3. Клінічна практика при захворюваннях сечовивідних шляхів	30		30	
Тема 4. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	30		30	
Тема 5. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини	30		30	
Тема 6. Клінічна практика при хірургічних захворюваннях судин	30		30	

Всього годин:	180		180	
----------------------	------------	--	------------	--

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Клінічна практика при захворюваннях органів травлення.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки, холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискінезія жовчовивідних шляхів.

Тема 2. Клінічна практика при захворюваннях обміну речовин.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: цукровий діабет, подагра, ожиріння.

Тема 3. Клінічна практика при захворюваннях сечовивідних шляхів.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів: пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба.

Тема 4. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях різних відділів кишечника.

Фізична реабілітація після оперативного втручання з приводу гриж передньої черевної стінки.

Тема 5. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини.

Тема 6. Клінічна практика при хірургічних захворюваннях судин.

Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при хірургічних захворюваннях периферійних артерій, захворюваннях вен, лімфаденомі.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Клінічна практика при захворюваннях органів травлення	1. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання,	5

	<p>організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки</p>	
	<p>2. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискінезія жовчовивідних шляхів</p>	5
<p>Тема 2. Клінічна практика при захворюваннях обміну речовин</p>	<p>3. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: цукровий діабет</p>	3
	<p>4. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: подагра</p>	3
	<p>5. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: ожиріння</p>	4
<p>Тема 3. Клінічна практика при захворюваннях сечовивідних шляхів</p>	<p>6. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях</p>	5

	сечовивідних шляхів: пієлонефрит, гломерулонефрит	
	7. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів: сечокам'яна хвороба	5
Тема 4. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	8. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	5
	9. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях різних відділів кишківника. Фізична реабілітація після оперативного втручання з приводу гриж передньої черевної стінки	5
Тема 5. Клінічна практика при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини	10. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на легенях	3
	11. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на серці	3

	12. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при аортокоронарному шунтуванні та стентерапії	4
Тема 6. Клінічна практика при хірургічних захворюваннях судин	13. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при хірургічних захворюваннях периферійних артерій, захворюваннях вен	5
	14. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при лімфаденомі	5
Всього годин:		180

Очікувані результати навчання з дисципліни: отримання практичних навичок з організації та проведення спеціалізовано-організованої м'язової діяльності у хворих при дисфункціях внутрішніх органів та хірургічних хворобах в лікувально-профілактичних закладах (лікарнях, госпіталях, поліклініках, диспансерах, санаторіях, реабілітаційних центрах) завдяки:

знанням: про принципи медичної, соціальної та біопсихосоціальної моделей обмеження життєдіяльності; особливості застосування профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії та їх вплив на стан здоров'я пацієнта/клієнта; про уміння та навички з організації, програмування, прийомів та технік, основних принципів застосування фізичної терапії при дисфункціях внутрішніх органів та хірургічних хворобах;

умінням: оцінити потреби та реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта; трактувати програму та пояснювати її пацієнту/клієнту; безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії, ерготерапії; координувати реалізацію індивідуальної

програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнтам програму для самостійних занять; оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів; застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності; підбирати та змінювати засоби, методи і форми фізичної терапії, ерготерапії відповідно до змінних умов.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
2. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискінезія жовчовивідних шляхів	Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення.	8

3. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: цукровий діабет	Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення.	7
4. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: подагра	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	7
5. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: ожиріння	Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення.	7
6. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів: пієлонефрит, гломерулонефрит	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
7. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів: сечокам'яна хвороба	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
8. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	7
9. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях різних відділів кишківника. Фізична реабілітація після оперативного втручання з приводу гриж передньої черевної стінки	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
10. Завдання, засоби фізичної	Реферат, доповідь та	8

реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на легенях	презентації на задану тему та їх обговорення.	
11. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на серці	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	7
12. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при аортокоронарному шунтуванні та стентерапії	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
13. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при хірургічних захворюваннях периферійних артерій, захворюваннях вен	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
14. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при лімфаденомі	Експрес-контроль. Есе. Презентації.	7
Всього балів:		100

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання:

1. За участь у практичному занятті та відпрацюванні практичних навичок студент отримує 5 балів.

2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3 бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

Залікові вимоги:

1. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-ти палої кишки, холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискінезія жовчовивідних шляхів.
2. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях обміну речовин: цукровий діабет, подагра, ожиріння.
3. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовивідних шляхів: пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба.
4. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини. Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях різних відділів кишечника.
5. Фізична реабілітація після оперативного втручання з приводу гриж передньої черевної стінки.

6. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини.

7. Завдання, засоби фізичної реабілітації, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та періоди реабілітації при хірургічних захворюваннях периферійних артерій, захворюваннях вен, лімфаденомі.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Жарова І. О. Фізична реабілітація при первинному екзогенно-конституціональному ожирінні у підлітків : монографія / І. О. Жарова. – К. : Самміт-книга, 2015. – 312 с.

2. Попов С.Н. Лечебная физическая культура. Учебник для институтов физической культуры. – М.: Физкультура и спорт, 2007. – 608с.

3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.: Олімпійська література, 2000. – 420с.

4. Марченко О.К. Основы физической реабилитации. – К.: Олімпійська література, 2012. – 526с.

5. О.Бар –ОР,Т. Роланд „Здоровье детей и двигательная активность”. – К.: Олімпійська література, 2011. – 521с.

6. Хірургія підручник / за ред. Л.Я.Ковальчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2010. – 1056с.

7. Передерій В.Г. Основы внутрішньої медицини /В.Г. Передерій, С.М. Ткач. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 784 с.

8. Пархотік І. І. Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини / Пархотік І. І. – К.: Олімпійська література – 2003. – С. – 136-139, 163-169

9. Клячкин Л.М. Медицинская реабилитация больных с заболеваниями внутренних органов / Л.М. Клячкин, А.М. Щегольков. – М.: Медицина, 2000. – 328с.

10. Хірургія і підручник / за ред.Л.Я.Ковальчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2010. – 1056с.

Додаткова література:

1. Фізична реабілітація в гінекології / за ред. О.А.Владимирова. – Київ, 2010. – 86с.

2. Хронические заболевания вен нижних / за ред. О.А.Владимирова. – Київ, 2010. – 102с.

3. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм. Навчальний посібник. Запоріжжя, 2011. – 314с.

4. Козырева О.В. Физическая реабилитация. Лечебная физкультура. Кинезитерапия. Учебный словарь – справочник, - Москва: Советский спорт, 2010. – 280с.

5. Мурза В.П. Фізична реабілітація. Навчальний посібник. – К.: Олан, 2004. – 559с.
6. Теория и методика физического воспитания / Под общей ред. Т.Ю. Круцевич/. – К.: Олимпийская литература, 2003. – в 2-ух т.
7. Пархотик И.И. Дието- и кинезитерапия. – К.: ДСТ ЛТД, 2005. – 104с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.who.ch>
 2. <http://www.nlm.nih.gov>
 3. <http://healthgate.com>,
 4. <http://www.kfinder.com>
 5. <http://php.silverplatter.com>
 6. <http://www.accesspub.com>
 7. <http://BioMedNet.com>
 8. <http://www.healthweb.org>
 9. <http://www.pslgroup.com>
 10. <http://www.healthgate.com>
 11. <http://www.mdconsult.com>
 12. www.rmj.net
 13. <http://www.riada.kiev.ua/>
 14. <http://imedic.kiev.ua/lechebnyj-massazh>
 15. <http://slidan.com/tochechniy/>
 16. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/85-massazh-dcp>
 17. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/83-massazh-krivoshee>
 18. <http://imedic.kiev.ua/statyi/massazh/80-banochnyj-massazh>
 19. <http://vipbook.info/nauka-i-ucheba/medicina/32934-lakunichev-lechebnyj-massazh.html>
 20. http://www.fizioterapiya.info/?page_id=318
 21. <http://medkarta.com/?cat=article&id=23933>
- <http://www.gippokrat.by/catalog/bolezni/fizioterapiya/uvch-terapiya.html>